

Kukurydza w roku 2006 - podsumowanie sezonu

Bieżący rok okazuje się trzecim z kolei, trudnym rokiem dla kukurydzy. Co gorsza, zagrożenia dla plantacji kukurydzy obejmują coraz większy obszar kraju. Straty w uprawie dotknęły prawie ¾ obszaru Polski. Kukurydza Anno Domini 2006 charakteryzuje się: opóźnieniem rozwoju, zmniejszeniem wielkości roślin, często przedwczesnym zasychaniem części roślin, brakiem wiązania kolb lub małym ich udziałem, w wielu rejonach - po raz drugi z rzędu masowo wystąpiła głownia guzowata, która zaatakowała zwłaszcza kolby.

Trudne warunki pogodowe. Tegoroczna wiosna była późna i zimna. Dlatego też, wiosenny rozwój kukurydzy był powolny i bardzo zróżnicowany. Wcześniej zasiane plantacje znacznie lepiej przetrwały majowe chłody, niż te siane w ostatnich dniach kwietnia czy maju. Od połowy czerwca, kiedy ustabilizowała się bardzo sucha i upalna pogoda, uwilgotnienie gleby pogarszało się z dnia na dzień. W lipcu, kiedy temperatury przekraczały 30°C, potrzeby wodne kukurydzy wynosiły 120 mm, tymczasem rzadko gdzie spadło powyżej 20 mm opadów. Braki opadów w tym okresie wystąpiły prawie w całej Polsce, ale najgorzej było w środkowym pasie - od zachodniej do wschodniej granicy. Kukurydza wprawdzie oszczędnie gospodaruje wodą, ale w takich warunkach rośliny nie tylko nie wyrosły, ale również zabrakło wody do wytworzenia kolb i zawiązania ziarna. W sierpniu po długotrwałych deszczach, stan kukurydzy uległ poprawie, ale rzeczywisty efekt był już niewielki. Wytworzone w sierpniu kolby nie mają już ziarna, a więc ich wartość jest niewiele większa niż łodygi.

Największe straty wystąpiły na plantacjach, posianych na gorszych glebach. Tam też silnie wystąpiła głownia. Na takich polach rośliny są praktycznie bezkolbowe, bowiem albo kolby się nie wytworzyły, albo zostały zniszczone przez głownię.

Kukurydza o małym udziale kolb. Kiedy nie ma kolb na roślinach, lub też kolby są źle zaziarnione, o plonie i jego jakości decydują przede wszystkim wegetatywne części rośliny. Optymalnym momentem do zbioru będzie dojrzałość mleczno-woskowa ziarniaków, później strawność kukurydzy pogarsza się. Przy opóźnionym zbiorze mogą również nasilić się niekorzystne objawy związane z rozwojem grzybów na liściach i kolbach. Tam gdzie nie ma kolb prawie wcale, a rośliny są w części pozasychane (jeszcze w lipcu), jeśli planujemy to zebrać na kisonkę, trzeba zrobić to jak najszybciej, najlepiej w dojrzałości mlecznej.

Mały udział kolb i przyspieszony termin zbioru powodują, że zawartość suchej masy będzie stosunkowo niska, często poniżej 25%. W takim przypadku należy liczyć się z wypływem soków podczas kiszenia i zwiększonymi o kilka procent stratami. Radą na to może być dodatek dobrej słomy jęczmieńnej lub owsianej (zwłaszcza w dolnych warstwach silosu) oraz zwiększenie długości cięcia do 3 - 5 cm. Dłuższe cięcie ogranicza wypływ soków, ale może przysporzyć kłopotów w trakcie spasanania.

Zmniejszone zbiory ziarna. Z powodu całkowitego braku kolb, lub też złego ich wykształcenia znaczny odsetek plantacji w środkowym pasie Polski nie będzie zbierany na ziarno. Dobrze, jeśli uda się przeznaczyć je na kisonkę z całych roślin, ale spowoduje, że zbiory ziarna spadną prawdopodobnie o połowę, do około 1 mln ton. To oznacza, że może go zabraknąć w systemie żywienia zwierząt, ale także dla gorzelnii.

Ten dość niekorzystny obraz stanu upraw kukurydzy, jaki obserwujemy w bieżącym roku, nie powinien jednak zniechęcić rolników do dalszej jej uprawy. W porównaniu z innymi uprawami, u których szczyt rozwoju przypada latem, kukurydza poradziła sobie lepiej z istniejącą suszą. Z kolei, tam gdzie opadów było nieco więcej, kukurydza doskonale plonuje, a ponadto bardzo zachęcająca jest cena ziarna, która kształtuje się na poziomie 600 zł/tonę.

Tadeusz Michalski - Prezes PZPK

Kukurydza na świecie sezon 2006/2007

Według USDA światowa produkcja ziarna kukurydzy wyniesie 691 mln ton, a konsumpcja 724 mln ton. Zapasy wyniosą ponad 100 mln ton.

W USA oczekiwane są zbiory na poziomie 282 mln ton. Znaczenie wzrosło spożycie ziarna kukurydzy w tym kraju z 230 mln ton w poprzednim sezonie, do 245 mln ton w sezonie 2006/2007. Stanowi to 34% światowego spożycia ziarna kukurydzy.

Rośnie spożycie ziarna kukurydzy w Chinach. Przewiduje się, że wyniesie ono około 141 mln ton wobec 137 mln ton w sezonie 2005/06 i 131 mln ton w sezonie 2004/05.

Wymiana handlowa obejmie 80 mln ton. W wymianie handlowej coraz większą rolę odgrywają Stany Zjednoczone 71% światowej wymiany, w stosunku do 52% w latach 2002/03.

Polska wieść z terenu

Kujawsko Pomorskie

Ten rok dla kukurydzy nie był pomyślny - anomalia pogodowa - zwłaszcza w okresie wyrzucania wiech i kwitnienia - spowodowały, że rośliny nie wyrosły, a na glebach lżejszych nie zawiązały nawet kolb. Plantacje były bardzo różne, o czym zdecydowała ilość opadów, ale także agrotechnika. W sierpniu, zwłaszcza na roślinach osłabionych masowo pojawiła się głownia, co dodatkowo zmniejsza wartość zbieranego surowca. Mimo stosunkowo niewielu zagrożeń na naszym terenie ze strony szkodników, konieczne będzie wpisanie na stałe do programu ochrony wykonywanie zabiegów przeciwko ploniarce zbożowce. Na roślinach uszkodzonych przez tego szkodnika porażenie głownią jest o wiele większe.

Tradycyjnie od wielu lat organizujemy Dni Kukurydzy, na których rolnicy mogą podczas spotkania wymienić doświadczenia, porównać prezentowane odmiany, dowiedzieć się o nowościach w ochronie, nawożeniu, czy sporządzaniu kisonek. W tym sezonie odbyły się one 6 i 7 września w gospodarstwach rolników w gminie Brzuze i Kowal. Swoje odmiany prezentowały firmy: HRR-Nasiona Kobierzyc, R.A.G.T., Limagrain, PIONEER, KWS, programy ochrony kukurydzy: firmy SYNGETA i BAYER, a metody sporządzania kisonek dobrej jakości firma SANO.

W związku z dużym zainteresowaniem rolników w roku ubiegłym uprawą sorgo, można było przyrzeć się również tej roślinie (odmiana TOPSILLO) i porównać z rosnącą obok kukurydzą.

Takie spotkania grupy zainteresowanych daną uprawą rolników, bezpośrednio na polach to bardzo dobra forma wymiany doświadczeń i śledzenia nowości. Są stałym elementem w pracy doradców. Mogą być organizowane dzięki dobrej, wieloletniej współpracy i pomocy wymienionych firm, za co serdecznie dziękuję w imieniu własnym i rolników.

Zofia Trawczyńska

Kujawsko-Pomorski ODR w Minikowie
Oddział Zarzewo

Węgry

Od początku lipca ponad 207 tysięcy ton kukurydzy z zapasów interwencyjnych zostało przeznaczonych na rynek wewnętrzny po maksymalnej cenie 105 €/t. Jest to możliwe, ponieważ notowania kukurydzy Fob na giełdzie w Budapeszcie, wahają od 105 do 110 €/t.

Hiszpania

Ponieważ powierzchnia uprawy kukurydzy spadła o 50 tysięcy ha (-10%). Przewidywane są mniejsze zbiory: na poziomie 3 mln ton, w porównaniu do 3,3 mln ton w roku ubiegłym. Spożycie kukurydzy wynosi w Hiszpanii około 8 mln ton. Należy przewidywać, że w tej sytuacji wzrosnie import ziarna kukurydzy. Na wyczerpaniu są, bowiem zapasy, wymusi to import z krajów unijnych w wysokości około 3,3 mln ton. Import z krajów spoza Unii będzie ograniczony do 1,4 mln ton. Może on ulec niewielkiemu zwiększeniu, jeśli uruchomiony na początku lipca, bezcłowy kontyngent zostanie przeznaczony na rynek hiszpański. W sezonie 2006/07 Hiszpania będzie zmuszona zakupić około 500 tysięcy ton ziarna kukurydzy więcej niż przewidywano we wcześniejszych prognozach.

Rynek kukurydzy w Hiszpanii

Mln ton	2004/05	2005/06	2006/07
Powierzchnia (1000 ha)	460	420	370
Produkcja	4,1	3,3	3,0
Zapasy początkowe	1,0	1,4	0,6
Import ogółem	4,1	4,0	4,7
W tym z UE	2,7	2,7	3,3
Spoza UE	1,4	1,3	1,4
Zasoby razem	9,2	8,7	7,8
Spożycie razem	7,8	8,1	7,8
W tym pasze dla zwierząt	6,6	6,8	6,6
Przemysł	1,0	1,0	1,0
Zapasy końcowe	1,4	0,6	0,5

Źródło: AGMP

USA produkcja bioetanolu

Spożycie ziarna kukurydzy do przerobu na etanol, w sezonie 2005/06, wyniosło 40,6 mln ton. Na początku obecnego sezonu przewidywano, że spożycie na ten cel wyniesie od 46 do 48 mln ton. Teraz mówi się, że będzie to raczej 54,5 mln ton. Zmiana o 15 mln ton!! Tyle co wynosi roczna produkcja ziarna kukurydzy we Francji.

USDA przewiduje na lata 2015/16 spożycie na poziomie 73 - 74 mln ton. Stowarzyszenie amerykańskich producentów; NGCA ocenia je na 139 mln ton, czyli prawie dwa razy tyle, ile przewidują źródła oficjalne. Jeszcze większe spożycie na ten cel przewiduje World Perspectives Inc.: 161 mln ton. Przy takim przerobie etanol będzie stanowił 10 do 12% spożycia benzyny. Według innych jeszcze źródeł w roku 2010, produkcja etanolu wyniesie 424 mln hl (dla porównania 173 mln hl w roku 2006), do których przerobu będzie potrzebnych 110 mln ton ziarna kukurydzy. Powstaje pytanie: czy amerykańska produkcja zaspokoi te potrzeby?

Amerykański Związek Producentów Kukurydzy zakłada w 2015 roku wzrost powierzchni uprawy o 2 mln ha i wzrost plonów do 117 q/ha (95 - 100 q/ha obecnie) zbiory wyniosłyby 370 mln ton (obecnie 270 mln ton). Eksport amerykańskiej kukurydzy ulegnie wówczas znacznemu ograniczeniu, dodatkowo Chiny będą zmuszone powiększyć swój import. Kto zaspokoi te potrzeby? Kraje Ameryki Łacińskiej (Brazylia, Argentyna), a może kraje Europy Centralnej lub Wschodniej np. Ukraina? W każdym razie ceny na światowych rynkach ziarna kukurydzy będą rosły.

Kukurydza w Kanadzie

Roczna produkcja ziarna kukurydzy wynosi w tym kraju około 9 mln ton i nie zaspokaja wewnętrznego zapotrzebowania. Ponieważ zapotrzebowanie na ziarno kukurydzy ciągle rośnie, szczególnie do przerobu na etanol, a produkcja ulega zmniejszeniu, Kanada jest zmuszona

importować 2 - 2,5 mln ton kukurydzy. Wylącznym eksporterem kukurydzy ziarnowej na rynek kanadyjski są Stany Zjednoczone, dlatego też ceny na rynku wewnętrznym dyktuje giełda w Chicago. Ceny amerykańskiej kukurydzy są konkurencyjne dla kukurydzy kanadyjskiej. Wpływają na to z jednej strony różnice kursowe, a z drugiej strony dotacje do upraw polowych, przyznawane przez amerykański rząd federalny. Wywołuje to niezadowolenie kanadyjskich producentów kukurydzy, których dochody spadają. W tej sytuacji wystąpili oni do swojego rządu o zwiększenie pomocy finansowej w celu ustabilizowania swoich dochodów.

AGPM

Głównia guzowata kukurydzy

W roku 2006 występuje praktycznie na wszystkich polach, ale w różnym nasileniu. Tam gdzie susza nie dała się tak bardzo we znaki, ilość porażonych roślin nie przekracza 5 - 10 %. Ale często tuż obok, gdzie deszczu zabrakło - stan roślin jest zdecydowanie gorszy, a porażenie głównią kilkakrotnie większe. Nierzadkie są przypadki pól, gdzie na wszystkich roślinach występują narośla, co gorsza - zlokalizowane przede wszystkim na kolbach.

Aby wyjaśnić skutki uboczne dużej obecności główki w kłoszonce, PZPK zlecił wykonanie badań w ATR Bydgoszcz, w celu określenia szkodliwości dla zwierząt metabolitów grzyba główki guzowatej w kłoszonce z kukurydzy. Badania wykazały, że kłoszonka z kukurydzy silnie porażonej głównią cechuje się niższą zawartością węglowodanów oraz zwiększoną zawartością włókna, a jej wartość energetyczna jest około 20 % niższa. Nie stwierdzono natomiast bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia zwierząt pod wpływem skarmiania takiej kłoszonki.

Tadeusz Michalski - Prezes PZPK

Charakterystyka gospodarstw uprawiających kukurydź w Polsce

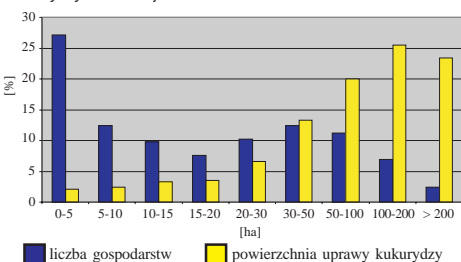
W lipcu 2005 roku wśród 1546 rolników, producentów kukurydzy z terenu całej Polski, przeprowadzono ankietę. Jej celem było uzyskanie odpowiedzi na pytanie jak wygląda przeciętne gospodarstwo uprawiające kukurydź, jakie odmiany są w nim wysiewane i gdzie producenci kukurydzy zaopatrują się w materiał siewny.

Ogólna powierzchnia uprawy kukurydzy w tych gospodarstwach wyniosła 35 323 ha (5,3 % całkowitej powierzchni uprawy kukurydzy w Polsce w roku 2005). Średnia powierzchnia badanych gospodarstw wyniosła: 92,6 ha, jednak aż 50 % z nich miało powierzchnię mniejszą niż 36 ha.

W strukturze zasiewów w tych gospodarstwach kukurydza zajmowała średnio 25 % gruntów ornych. Inne zboża jak pszenica, pszenżyto, jęczmień, mieszanki zbożowe 63 %. Rzepak stanowił około 15 %. Prawie połowa badanych gospodarstw (46 %) uprawiała kukurydź ziarnową. Średnia powierzchnia jej uprawy w tych gospodarstwach wynosiła 38,7 ha.

W przypadku gospodarstw uprawiających kukurydź na ziarno stwierdzono, że największa powierzchnia uprawy kukurydzy ziarnowej (67 %) jest zlokalizowana w gospodarstwach o powierzchni przekraczającej 50 ha. Natomiast aż 73 % gospodarstw uprawia kukurydź ziarnową na powierzchni 1 do 15 ha.

Wykres 1. Gospodarstwa rolne według powierzchni uprawy kukurydzy ziarnowej

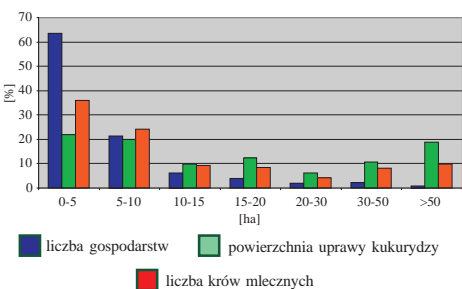

Powierzchnia gospodarstwa w ha	Liczba gospodarstw	Liczba gospodarstw w %	Powierzchnia uprawy kukurydzy w ha	Powierzchnia uprawy w %
0 - 5	725	46,9	477	2,035504
5 - 10	277	17,9	574	2,449432
10 - 15	122	7,9	768	3,277289
15 - 20	81	5,2	826	3,524793
20 - 30	86	5,6	1545	6,592385
30 - 50	96	6,2	3105	13,24998
50 - 100	81	5,2	4686	19,99659
100 - 200	58	3,8	5977	25,50568
>200	20	1,3	5476	23,36776

Inaczej wygląda sytuacja w przypadku 60 % badanych gospodarstw, w których uprawiana była kukurydza kłoszonkowa. Średnia powierzchnia uprawy kukurydzy kłoszonkowej wyniosła w tych gospodarstwach 9 ha.

Były to w większości gospodarstwa o powierzchni nieprzekraczającej 10 ha. Około 40 % uprawy kukurydzy na kłoszonkę było zlokalizowane w tych gospodarstwach. W tych też gospodarstwach skoncentrowana była największa ilość krów mlecznych.

Wykres 2. Gospodarstwa rolne według powierzchni uprawy kukurydzy kłoszonkowej i ilości krów mlecznych

Wśród 30 najpopularniejszych odmian stosowanych w ankietowanych gospodarstwach, znalazły się odmiany wszystkich firm obecnych na rynku, zarówno polskich i zagranicznych. Jednak w gospodarstwach uprawiających kukurydź kłoszonkową wśród 10 najczęściej uprawianych odmian, aż 9 pochodziło z hodowli polskiej. Ankietowani rolnicy kupowali najczęściej materiał siewny w dużych firmach dystrybucyjnych. Duża część materiału siewnego była również sprzedawana za pośrednictwem mleczarni i firm paszowych. Niestety kilku rolników wymieniło własną produkcję, jako źródło zaopatrzenia w materiał siewny.

Anna Kolańska
KPK

V Forum Producentów Kukurydzy

W ramach Międzynarodowych Targów Rolnych POLAGRA 2006, dnia 14 października odbędzie się już po raz piąty Forum Producentów Kukurydzy. Rozpoczęcie o godz. 10.00 w Sali konferencyjnej w pawilonie nr 5.

Dzień Kukurydzy w Centrum Handlowym ARKADIA

Dnia 8 grudnia w Carrefour w CH Arkadia w Warszawie odbędzie się Dzień Kukurydzy. W programie: pokaz kulinarny, degustacja dań z kukurydzy, pogadanki o biopaliwach, produkowanych na bazie ziarna kukurydzy i o tworzywach ze skrobi kukurydzianej, które ulegają biodegradacji. Początek o godz. 11.00. Zapraszamy.

Wilgotne kiszzone ziarno kukurydzy

W sytuacji ciągle rosnących kosztów energii kiszzenie wilgotnego ziarna kukurydzy staje się sposobem konserwacji nabierającym coraz większego znaczenia

MGHE: Inertowane Całe, Wilgotne Ziarno Kukurydzy

Kiszzenie rozdrobnionego ziarna kukurydzy jest powszechnie znanym sposobem konserwacji. Mniej znanym sposobem jest intertacja pozwalająca na konserwację całego ziarna, bez konieczności suszenia i rozdrabniania.

Dostęp do energetycznej paszy na bazie ziarna kukurydzy bez konieczności jego suszenia i rozdrabniania, w sytuacji ciągle rosnących kosztów energii daje nowe możliwości dla hodowców.

Surowiec jest produkowany i zużywany w gospodarstwie, Inertowane Całe, Wilgotne Ziarno Kukurydzy (MGHE) jest zbierane za pomocą kombajnu i bezpośrednio składowane w hermetycznych silosach, w których może być przechowywane w ciągu całego roku.

MGHE może być stosowane jako dodatek w dawce pokarmowej z kłoszonką z kukurydzy lub traw w żywieniu bydła mlecznego lub mięsnego, lub jako podstawowa pasza w tuczu opasów lub krów mlecznych przeznaczonych do uboju.

MGHE jest dla hodowcy paszą dostępną, łatwą do zrobienia i opłacalną ekonomicznie. Można ją stosować we wszystkich regionach i w żywieniu wszystkich typów bydła.

Intertacja jest naturalnym procesem konserwacji bez dostępu powietrza. Oddychające ziarno i mikroflora bardzo szybko zużywają tlen znajdujący się w przestrzeniach między ziarnami.

Badania wskazują na bardzo szybkie zużycie tlenu w ciągu 15 godzin od zamknięcia silosu z ziarnem.

Wytwarzany dwutlenek węgla wypełnia wszystkie przestrzenie, zatrzymując wszelkie działania enzymów.

Aby proces konserwacji przebiegał jak najlepiej należy zbierać ziarno kukurydzy o wilgotności od 26 do 33 %.

Wysoka wilgotność zapobiega uszkodzeniom ziarna. Dobra regulacja kombajnu zapobiega zanieczyszczeniom. Czystość ziarna przy zbiorze jest warunkiem koniecznym dobrej jakości sanitarnej produkowanej paszy. Natychmiast po zbiorze, ziarno jest sukcesywnie ładowane do hermetycznych silosów.

Przechowywany w formie wilgotnej, MGHE zachowuje wszystkie właściwości odżywcze ziarna (energię, białko, minerały, witaminy, barwniki...). Koncentracja składników odżywczych jest proporcjonalna do suchej masy przechowywanej kukurydzy. Znajomość wilgotności ziarna przy zbiorze jest podstawową informacją dla hodowcy w celu dobrego zbilansowania dawki pokarmowej.

MGHE pobrany ze zbiornika powinien zostać zużyty w ciągu 24 godzin.

Z ekonomicznego punktu widzenia, konserwacja w postaci MGHE pozwala na wyeliminowanie kosztów suszenia i rozdrabniania, a także na ograniczenie kosztów transportu.

Do zagospodarowania zbiorów ziarna kukurydzy z powierzchni 4ha, lub 60 m³ MGHE, koszty sprzętu wynoszą od 17 do 21 €/tonę w zależności od sposobu przechowywania. Porównując z zakupem paszy spoza gospodarstwa oszczędności wynoszą od 13 do 24 €/tonę.

AGPM

Notowania giełdowe:

Transakcje rzeczywiste

Polska Rol Petrol	06.10.2006	410 - 600 zł/t
Polska NetBrokers	10.10.2006	660 zł/t
EKOROL	03.10.2006	600 zł/t
Francja Bordeaux FOB	05.10.2006	151 €/t

USA Zatoka Meksykańska FOB Argentyna

grudzień	128,7 \$/t
05.10.2006	128,0 \$/t

źródło: FAPA/FAMMU

Transakcje terminowe

Chicago CBoT	06.10.2006	
Grudzień	106,7 \$/t	
Marzec 07	111,8 \$/t	
Maj 07	114,4 \$/t	

Paryż MATIF

06.10.2006	
Listopad	152,5 €/t
Styczeń 07	154,5 €/t
Marzec 07	156,5 €/t

Budapeszt BCE

20.07.2006	
Listopad	27 750 HUF/t
Grudzień	28 000 HUF/t
Marzec 07	29 900 HUF/t